

pojem námitky, jakési heslo bez skutkových okolností (rozh. č. 11943 Sb. n. s.), a proto měl také odvolací soud k oné výtce přihlížeti pouze v tom směru, v kterém byla po stránce skutkové včas vznesena, totiž jen v otázce, zda pod zněním firmy, proti němuž žalovaná nic nenamítala, byl potřebný podpis tehdy k znamenání oprávněného Arnošta K.

Podle zjištění nižších soudů znamenal Arnošt K., jenž byl v rozhodující době jak jediným osobně ručícím společníkem žalované firmy, tak jediným majitelem firmy Zikmund A., v souzeném případě uvedené firmy tak, že napsal za slovy: »Maj. fy« (t. j. majitel firmy) nejprve dovolenou zkratku žalované firmy (ovšem bez dodatku »komanditní společnost«), pak znění firmy Zikmund A. a potom teprve připojil svůj podpis. Nerozhoduje, že Arnošt K. skutečně byl oprávněn podepsati na směnkách obě firmy a že podepsal s úmyslem zavázati směnečně žalovanou firmu (rozh. č. 2308 Sb. n. s.). Rozhodující je pouze, zda dotčeným skripturním aktem byla žalovaná zavázána podle práva směnečného. Řešení té otázky však závisí na tom, zda lze pokládati podpis připojený za žalovanou na směnkách za její firemní podpis, když mezi zněním firmy a podpisem zástupce, který se za firmu podepsal, bylo vsunuto znění jiné firmy. Na tu otázku však jest odpověděti záporně, neboť řádné znamenání firmy podle zápisu v obchodním rejstříku, jehož jest ve směnkách z á s a d n ě užití (rozh. č. 11052 Sb. n. s.) vyžaduje nutně, aby přímo pod zněním firmy byl připojen podpis toho, kdo ji znamenal, pokud to zákon, stanovy nebo společenská smlouva předpisují, a poněvadž tomu požadavku v souzeném případě nebylo dosti učiněno, vytkla žalovaná právem, že nebyla směnečně zvázána.

Čís. 16860.

Advokát ustanovený jako zástupce chudých nemůže se na chudé straně, jím zastoupené, domáhati zaplacení odměny za zastupování, nabytá-li chudá strana ze sporu, v němž byla zastoupena zástupcem chudých, hypoteční pohledávky, která je zatím nezpeněžitelná.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1938, Rv II 186/37.)

Srov. rozh. č. 15183 Sb. n. s.

Žalující advokát, jenž byl dekretem krajského soudu v O. ze dne 16. března 1934, č. j. Nc V 89/34, ustanoven zástupcem chudé strany (nynějšího žalovaného) k zatímně bezplatnému hájení jejích práv, zastupoval žalovaného, tehdejšího žalobce v jeho sporu proti Antonínu Z., vedeném pod Ck II 409/34 u krajského soudu v O., před nímž byl uzavřen smír, podle kterého Antonín Z. postoupil tehdejšímu žalobci ze své hypoteční pohledávky ve výši 27.000 Kč, zajištěné ve vložce č. 190 poz. knihy S., částku 8.000 Kč do úplného a neomezeného vlastnictví.

Tvrdě, že žalovaný získal tak majetek, domáhá se žalobce na žalovaném zaplacení 743 Kč 70 h jako palmární pohledávky, od jejíhož zaplacení byl žalovaný udělením práva chudých prozatím osvobozen. Žalovaný namítá předčasnost žaloby udal, že nenabyl skutečně platebních prostředků, ježto řečeným smírem získal velmi pochybný nárok na 8.000 Kč, který jest zajištěn na takovém místě, že není pravděpodobné, že by skutečně také dosáhl uspokojení a že Antonín Z. nemá dostatečné hmotné prostředky. Soud první stolice zamítl žalobu pro tentokráte. Důvody: Žalobní nárok není toho času odůvodněn. Podle § 16, odst. 4, adv. ř. (zákon ze dne 6. července 1868, č. 96 ř. z.) může advokát chudé strany žádati náhradu svého palmárního účtu, nabude-li zastoupená chudá strana za sporu platebních prostředků. Tato podmínka v souzeném případě není dokázána. Žalobce sám ani netvrdí, ani nedokazuje, že žalovaný takové prostředky ze sporu Ck II 409/34 skutečně získal, neboť sám připouští, že spor byl ukončen smírem, jímž Antonín Z. ze své pohledávky 27.000 Kč, zajištěné na vložce č. 190 poz. knihy S., postoupil žalobci 8.000 Kč do úplného a neomezeného vlastnictví a že tato hypoteka dosud není realizována. Soud zjistil spisy E 5877/33, že na zatíženou usedlost byla sice vedena exekuce vnučenou dražbou, že se však k dražebnímu roku ustanovenému na 14. října 1935 nikdo ze zájemců nedostavil a že proto byla exekuce podle § 151 ex. ř. zastavena. Žalobce je na omylu, míní-li, že uvedené ustanovení advokátního řádu bylo pozměněno civilním řádem soudním, a to předpisy §§ 63 a násl. c. ř. s. I zákonný předpoklad pro udělení práva chudých podle § 63 c. ř. s. je nemohoucnost strany zapraviti náklady na vedení rozepře nutně bez zkrácení nuzné výživy potřebné pro sebe a svou rodinu. Nestala se tudíž žádná změna v majetkových poměrech žalovaného. Jediný rozdíl záleží v tom, že dříve měl nezajištěnou a spornou pohledávku ve výši 41.937 Kč 15 h, kdežto nyní má hypoteku 8.000 Kč toho času — podle zjištění shora uvedených — nerealizovatelnou. Nelze proto za zjištěného stavu požadovati na žalovaném, aby zapravil do 14 dnů zažalovanou pohledávku, když nemá platebních prostředků a když majetek, o nějž opírá žalobce svůj nárok na okamžité hotové zaplacení, není realizovatelný. Již tyto právní úvahy stačí k odůvodnění zamítnutí žaloby a nebylo pro to třeba se obíratí otázkou bonity hypoteky, zda jednou bude uhrazena zcela nebo zčásti čili nic. Odvolací soud uznal žalovaného povinným zaplatiti žalobci zažalovanou částku s příslušenstvím do 14 dnů pod exekucí, a to jen na pohledávku 8.000 Kč, zajištěnou ve vložce č. 190 poz. knihy S. Důvody: Odvolací soud nesouhlasí s názorem procesního soudu. Civilní řád soudní již nemluví o platebních prostředcích, nýbrž zná pouze pojem »majetkové poměry« (§ 68 c. ř. s.). Zvláště též vysvětlivky k §§ 63 a násl. c. ř. s. znají pouze pojem majetek po případě majetkové poměry. Ostatně jest nepochybné, že oba zákony mají na mysli, že chudá strana má zaplatiti útraty, od jejichž zaplacení byla prozatím osvobozena, tehdy, jakmile se její finanční situace zlepší, a že není rozhodující, zda

takováto změna nastala tím, že chudá strana nabyla hotových peněz nebo jiných druhů majetku. Chudé straně poskytuje povolení práva chudých ve smyslu §§ 63 a násl. c. ř. s. mimo jiné též právo žádati o ustanovení bezplatného zástupce v osobě advokáta v těch případech, kde je předepsáno zastoupení advokátem a kde advokát zastupuje chudou stranu prozatím bezplatně (§ 64 č. 3 c. ř. s.). Pouze v takovém případě, že chudá strana nabude dodatečně jmění, při čemž jest rozhodující, nabude-li tohoto jmění sporem, kde ji advokát zastupoval prozatím bezplatně, má zaplatiti chudá strana advokátovi náklady. Advokát chudých může tudíž tenkrát, nabude-li chudá strana dodatečně jmění z jeho úspěšného zastupování, požadovati úplně zaplacení svých výloh a odměny z toho důvodu, že zastoupení chudé strany je pouze prozatím bezplatné; odpovídá tedy provisornímu charakteru osvobození, zdůrazňovanému v §§ 64, 70 c. ř. s., uloží-li se chudé straně zaplacení výloh odměny advokáta chudých. Procesní soud zjistil, že žalovaný má knihovní pohledávku 8.000 Kč s přísl., které nabyl ze sporu, v němž byl žalobcem jako zástupcem chudých zastupován. Má tudíž jmění a může proto i žalobce dle § 16 adv. ř. vymáhati zažalovanou palmární pohledávku, když žalovaný nic nenamítal proti její výši, ani nečinil jiných námitek kromě shora uvedené. Ovšem pouze ze jmění, kterého nabyl ve sporu, v němž byl žalobcem jako advokátem chudých zastoupen, jak to odpovídá obsahu § 16 adv. řádu, a jeho ratio legis.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y:

Žalobce se domáhal na žalovaném zaplacení pohledávky, vzniklé mu ze zastupování žalovaného ve sporu proti Antonínu Z. (zn. sp. Ck II 409/34 krajského soudu v O.), v kterémžto sporu byl Antonín M. (nyní žalovaném) ustanoven jako zástupce chudých. Žalobce odůvodnil svůj nárok tím, že žalovaný Antonín M. získal v onom sporu Ck II 409/34 majetek, ježto mu Antonín Z. smírem ze dne 29. března 1935 ze své hypotekární pohledávky 27.000 Kč s přísl., zajištěné ve vl. č. 190 kat. území S., postoupil částku 8.000 Kč do úplného a neomezeného vlastnictví.

V souzené rozepři nešlo o o d n ě t í práva chudých (§ 68, odst. 2, c. ř. s.) a proto nemá tu významu ani ustanovení § 71 c. ř. s.

Předpisu § 71 a) c. ř. s. v doslovu čl. IV č. 4 zákona č. 161/1936 Sb. z. a n. nelze tu užíti, poněvadž zákon ze dne 16. června 1936, č. 161 Sb. z. a n. v době pro posouzení věci rozhodující nebyl ještě v účinnosti.

Zda šlo o z á n i k práva chudých podle § 68, odst. 1, c. ř. s., nebylo třeba zkoumati již proto, že by jeho zánikem nebyl ještě odůvodněn závazek strany dříve chudé doplácti to, od čeho byla dosud osvobozena. V té příčině se strany odkazují na rozhodnutí č. 15183 Sb. n. s.

Žalobní nárok jest v souzené rozepři posuzovati jediné podle § 16, odst. 4, adv. ř. (zák. ze dne 6. července 1868, č. 96 ř. z.), který upravuje jiný případ, nežli o jakých jednají předpisy c. ř. s. dříve uvedené (§§ 68, 71 c. ř. s., takže jimi zůstal nedotčen. Toto ustanovení nelze vykládati šíře hledíc snad na doslov § 68 c. ř. s.

Podle § 16, odst. 4, adv. ř. má advokát právo, nabude-li chudá strana ze sporu, ve kterém jím byla zastoupena, platebních prostředků, aby se na ní samé domáhal odměny. Uvedená podmínka nebyla však v souzené rozepři splněna. Pojem »platební prostředky« (§ 16 odv. ř.) je zřejmě užší než pojem majetek nebo jmění a jest oním výrazem rozuměti prostředky k plnění toho, co jest kdo dlužen (§ 1412 obč. zák.).

V souzeném případě náleží tvrzený dluh žalovaného v peněžitě částce, takže »platebními prostředky« jest tu rozuměti takové prostředky, jimiž on dluh má býti zapraven, tudíž pohotové prostředky k placení v penězích. Žalobce ani netvrdil, že žalovaný ve sporu Ck II 409/34 nabyl takovýchto platebních prostředků, a tím, že mu byla v onom sporu (Ck II 409/34) postoupena část hypoteční pohledávky Antonína Z., nenabyl žalovaný ještě platebních prostředků v naznačeném smyslu, a to tím méně, ana dotčená hypoteční pohledávka není zatím ani zpeněžitelná, jak ze zjištění nižších soudů vyplývá.

Žalobní nárok není tedy odůvodněn, aspoň ne toho času, a bylo proto dovolání vyhověti a obnoviti rozsudek soudu první stolice.

Čís. 16861.

Soukromí zaměstnanci (zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.).

Jde-li o podnik, v němž se zpravidla žádá od zaměstnaných hudebníků dokonalý výkon hudebního umění, konají hudebníci vyšší nekupecké služby (§ 1, písm. d), zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.).

Otázku, zda výkon hudby v zábavním podniku (na př. v baru) jest uměním, je řešiti podle okolností jednotlivého případu.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1938, Rv II 1093/37.)

Srov. rozh. č. 1884 Úr. sb.

Dne 25. března 1937 byla sjednána mezi žalobcem a zmocněncem žalovaného majitele baru smlouva, podle níž žalobce byl přijat pro podnik žalovaného v B. jako houslista na neurčitou dobu za plat 40 Kč, splatný pozadu vždy 16. a 1. dne v měsíci. Žalobce se podřídil domácímu a obchodnímu řádu žalovaného a zavázal se hráti od 1/29. hod. večer do uzavření podniku. Oboustranná výpovědní lhůta byla smlu-